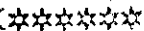

Nro. 25.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből Pénteken September 25-ik napján 1812-dik
esztendőben.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Austria.

A' Bádeni fürdővel való élés után Fels. Urunk és Asszonyunk, Eő Csász. Kir. Fő Hertzegségével *Ferdinand* korona örökössel együtt Felső Austriai jószágokba utaztak. Oda való útjokban, e' folyó September 17-ik napján, Felső Austria fő városát oda való menetelekkel megörvendeztették, a' hová azon napon, délután két óraker meg is érkeztek Eő Felségek kívánt egészségben, a' lakosoknak igen örvendetes kiáltásaik közt, és minden katona tiszteletadással fogadtattak az ott lévő fő tisztektől, és polgári tisztviselőktől, a' kik mindnyájan az Ország házába vezették Eő Felségeket, abba a' palotába, melly ezeknek a'

B b

Fels. Vendégeknek számokra előre el voltak készítettve.

Eő Felségeknek utazó kísérői voltak Gróf *Wrba* Cs. K. Fő Kamarás, Generál Feldwachtmeister és Eő Felsége Flügel Adjutánsa *Kutsera* Eő Excellenziajok, Cs. K. Udvari Tanácsos *Neuberg* Úr, a' Cs. K. titkos Kabinetnek Directora, Udvari Fő orvos, Cs. Kir. udvari Tanácsos *Doct. Stift*, és a' Fels. Császárné Udv. Orvosa *Thonhauser* Urak, Udvari számtartó *Bartenschlag*, és *Eubler* Udv. Vice Muzsikamester. Harmad nappal annakelőtte Eő Kir. Hertzegsége *Ferdinand* Württembergi Hertzeg Feldmarsal, a' Mária Trézia vitézi Rendjének nagy keresztés tagja, Béts városának mostani Commendánsa, és a' 40-ik gyalog regementnek tulajdonossa, nem különben Eő Excellenziaja Gróf *Ugarte* a' Sz. István Rendjének nagy keresztése, az egyesült Austriai és Cseh Országi Cancellariának fő Cancellarius, Udvari Tanácsos *Kubeck* úrral oda mentek. — Estére a' Fels. Császár és Császárné Cs. K. Korona örökös *Ferdinand* Fő Hertzeggel együtt az oda való theatromba menvén sok vívat kiáltással és kéz tapsolással fogadtattak az oda gyülekezett nézők által.

A' Fels. Kir. Udv. Magyar Cancellariánál következő változások történtek: *Goling Antal* Ur Registratura Adjunctusává; *Andor Xaver Ferentz* Ur Regenstránsá; *Kanffy József* Ur Accessistává és hites Jegyzővé neveztettek.

A' Fels. Kir. Udv. Erdélyi Cancellariának egyik sok érdemű tagja *Közseggy József* Udvari Consiliarius és Referendarius Úr Eő Nagysága,

lartós és súlyos nyavalyája után, e' folyó hó-
nap 19-ikén itten meghalálózván, a' múlt hétfőn
délután eltemettetett.

Orosz Birodalom.

A' jelenvaló háborúnak kezdetében I. Sándor
Orosz Császár következő hirdetményt küldött
a' múlt Julius 18-ik napján Pólotzkból Moskauba:
„Az ellenség, *úgymond*, nagy erővel által jött
az Orosz Birodalom határán, azért jön, hogy
kedves hazánkat semmivé tegye. Noha a' vité-
zi bátorsággal lángoló, 's jól elkészült Orosz
ármádia kész az ellenségnek feltételeit meg-
akadályoztatni, és semmivé tenni: mindazáltal
atyai szívünk, és alattunkvalóinkról való gon-
doskodásunk azt kívánnyák, hogy őket a' fe-
nyegető veszedelem ellen eleve elkészítsük, ne
hogy a' mi vigyazatlanságunkat hasznára for-
dítsa az ellenség. Ezen végre nézve, mivel or-
szágunknak bátorságos védelmezésére belső erőt
kívánunk öszve gyűjteni, leg elsőben is a' mi őse-
inknek régi lakhelyéhez Moskau városához fo-
lyamodunk. Ez a' város mindenkor első volt
a' több Orosz Birodalombéli városok közt, min-
denkor halált hozó erőt terjesztett ki az ellenség-
re; ennek a' városnak példájára, minden több
vidékekről, mint a' vér a' szívhez, úgy folytak
ahoz a' Hazának fiai annak védelmezésére. So-
ha sem volt ez szükségesebb mint most, a' vallás-
nak, az uralkodó széknek, és a' birodalomnak
megtartása kívánnyák azt. Vajha minden Ne-
meseinknek és minden egyéb társaságoknak szí-
vekbe hatna ez az igaz ügyért való buzgó lé-
lek, mellyet a' Teremtő, és a' mi igaz hitű Egy-

házunk áld; vajha mostani közönséges erőlködésünk újabb erőt adna Moskau városának, 's egész Birodalmunknak! Mi késedelmezni nem fogunk a' mi lakó városunk lakosi, sőt Országunknak egyéb lakosi közt is megjelenni, és az ellenségnek eltöröltetésére izéző és alkalmas intézeteket megtenni.

Sándor Császár.

A' Frantziák és Oroszok közt való Háborúról 15 ik Hadi Tudósítás.

Osztályos Generális Zajonczek egy Lengyel divisiónak vagy Osztálynak Kommandánsa a' Smolenski ütközetben meg sebesítettett. Ennek a' Lengyel Osztály seregnek vitéz maga viselésén bámúltak az Oroszok, a' kik eddig kigúnyolták 's megútálták a' Lengyeleket, megrettentek Állandóságokon, 's azon vitézi bátorságokon, mellyet ezen alkalmatossággal mutattak. — A' Smolenski és Walutinai verekedésekben 20 meg holt, sebbe, és fogságba esett Generálisokat, és igen sok hadi tiszteket veszettek az Oroszok. A' meg holt, elfogatott, és meg sebesített katonáknak számát ezen különböző ütközetekben 25, sőt 30 ezer emberre is lehet tenni. A' Walutinai ütközet után való napon, a' 12-ik és 21-ik lővegerementeknél sok Kapitányok, fel és all Hadnagyok, all tisztek, esköz katonák ékesítették fel az érdem legiónak tízérével; azoknak kiosztatása, a' Császár-előtt egy kerületben ment végbe. —

„Az ellenséges Ármádia minden hídatokat elront maga után, és hogy semmi se maradjon a' Frantziáknak, mindent elpusztít, hogy annál fog-

va a' Frantziáknak előre való meneteleket meg akadályoztathassa. — Augustus 21-ik napján, Slob-Pniwa mellett a' Borysthenes vizén vissza ment, mindenütt nyomba úzte a' mi előmenő seregünk, a' Smolenskói kereskedőknek magazinumaik ezen folyóvíz mellett voltak egy szép külső városban, ezeket is felgyújtották az Oroszok, tsak azért, hogy minket egy óráig késedelmeztesse- nek, tulajdon hazájokkal is úgy bánnak, mint az ellenséges földet. Az a' föld igen szép és tetmé- keny, az országos utak is jók. — A' Tarenti Hertzeg, Marsal *Macdonald* a' Dünaburgi várat lerontotta, mellynek palánkjait, vígyázó tornyait, a' Császár születése napján, Augustus 15-dikén megégették az örvendező katonák.

Hertzeg *Schwarzenberg*, Aug. 17-ik napján árt írta Ossiaticból, hogy az ő előmenő serege, a' Diwini úton az ellenséget úzi, közzülök egy- néhány százat elfogott, és hogy az ellenség kén- telen volt a' maga bagázsiját meg égetni. Ezt az előmenő sereget kormányozó fő tisztnek *Bianchy* Generálnak szerentséje volt 800 bagzsiás szekereket elfoglalni; mellyeket sem el nem vihe- tett, s. n. meg nem égethetett az ellenség. A' *Tormasow* Generál ármádiája tsak nem minden tábori bútorját elvesztette. — Az ostromló ágyúk Tilsitből a' Dűna mellé vitetnek, Fr. Generál *St. Cyr* a' Drissa mellett letelepedett; Aug. 18- ikán a' Polozki verekedésben az ellenség meg győzöttetvén nyakrafőre elfutott. Ebben a' vé- res ütközetben Baváriai derék Generál *Deroy*, életének 72 ik esztendejében, 60 esztendeig való szolgálatja után, a' betsület mezején maradt;

mivel igen vitézi módon viselték magokat a' Bavariai hadi seregek, sok ajándékot és és tizme-
reket osztogatott ki közöttök Eő Fr. Császári
Felsége.

„Ugy tette az ellenség, mintha *Dorogho-
buz* mellett meg akarna állani, szokása szerint
sántzokat ásott és batteriákat tsinált; midőn ha-
di rendbe állott volna az ármádia, a' Császár oda
ment, de más gondolat ötlött az ellenség vezér-
jének fejébe, jelt adatott a' hátrálásra, és a' ne-
vezett várost, mellynek népessége 10000 lélekre
megyen, elhagyta. Ebben a' városban vőlt Aug.
26-ikán a' fő hadi szállás, a' következett napon
Slawkowoban; az előjáró sereg Wiazmában állott.
Az Olasz Országi Vice Király az ármádia bal
szárnyánál a' katona úttól két óra járó földre
manővrozott, az az, fegyverbea gyakorlotta
a' katonákat, az *Eckmühli* hertzeg a' katona
úton, hertzeg *Poniatowsky* az Osmá folyóvíz bal
partyán. Smolensknek elfoglaltatása ártalmas
érzékenységet szerzett az Oroszoknak szívekben
ezt a' várost *Sz. Smolensknek*, *erős Smolensknek*,
Moskau kúltjának nevezik, és ezer más neve-
zeteket adnak annak; a' parasztok azt tartják,
a' ki *Smolensket* bírja, bírja *Moskaut* is. — A'
Bellunói hertzeg, a' 30000 emberből álló kilen-
tedik corpussal Tilsitből Wilnába marsirozott,
hogy ott a' tartalék ármádiát rendbe szedje.“
Költ Augustus 27-ikén, 1812 eszt.

A' Warsaui közönséges újság levelek azt
tartják, hogy ha csak egy nappal tovább ma-
radtak volna is az Oroszok Smolenskben, egészen
körül vétettek és kénytelenek lettek volna mago-

kat a' Fr. nagy ármádiának feladni, mellytől az elfutás mentette meg őket. Leg elsőben is a' 15-ik gyalog regiment oda bé. Annak a' sebnék, melyet Lengyel Generál *Zajontzek* ebben a' viadalban kapott, semmi rossz következése nem leszen. — A' külső dolgokra ügyelő Svéciai Kir. minister *Engestróm*, ennekelőtte Lengyelországban volt követ, e' folyó September 1-ső napján, mint Lengyel Nemes *Orebroból*, a' maga Lengyel Confederatióhoz való állásának aktáját *Warsauba* küldötte. Ennek a' Ministernek felesége Lengyel nemzetből való, született *Chlapowska* Grófné, ki nek sok jószága van a' *Poseni* osztályban.

A' *Berlini Zsurnálnak* leg újabb darabjában ezeket olvassuk. Bizonyos kútfőből tudjuk, hogy *Napoléon Császár*, a' múlt Augustus 29-ik napján *Wiazmába* ment. Azon hólnap 27-ikén az a' 20000 főből álló Orosz hadi sereg, melly a' Fr. ármádiának *Osma folyóvízen* való által menetelét megakadályoztatni akarta, a' maga fekvéséből nagy veszteséggel elűzetett és vissza veretett. *Herczeg Schwarzenberg* Aug. 29-ik napján *Kowelben*, *Wolhyniában* már mélyen benn volt, az ő vezérlése alatt lévő segítő sereg a' *Tormasow* Generál ármádiájának egy részét nagyon meg vervén hátrább űzte.

Ugyan azon *Berlini Zsurnálnak* 11-ik Septemperi darabja következőképen szól: Augustus 30-ik napjáb a' Fr. fő hadi szállás *Wiasmában* volt, melly mintegy 30 órára van a' nevezett régi fő várostól. — A' mi *Riga* előtt lévő hadi seregeink kipótoltattak. Egy sebbbe esett

Prusszus vadász katonája az Oroszoknak Commen-
dánsát Thiedemann Fő Strázsamestert, a' katonája
őrizetnek Rigából való kitsapásakor agyon lötte.
Ez a' hadi tiszt minden szerentséjét, sőt léte-
létét is a' Fels. Prussziai Királynak köszönhet-
te; még is mindazáltal a' jelenvaló háborúnak kezdetében
az ellenség szolgálatjába ment által s. a. t.

Wilnában Lythvániának fő városában ily
hivatal szerint való tudósítás adatott ki Septem-
ber 13-ikán a' Borodiniói Septemb. 7-ik napján
esett verekedésről: *Napoleon* Császár, *úgymond*,
Sept. 5-ik napján, délután négy órakor Borodi-
nóba érkezett, a' hol az Orosz ármádia letele-
pedett, és a' mint hírtették vala, Moskau váro-
sának megmentésére, közönséges verekedésbe
akart bocsátkozni. Mingyárt akkor azon re-
dut vagy földvár ellen küldött a' Császár,
melly oly ponton készítették, mellyet az Orosz
ármádia Moskau kultsának tartott. — A' Fran-
tziának ezen igyekezeteket, a' Nápolyi Király
vezérlése alatt több lovas osztályok segítették;
és ezt a' redutot, minden abban volt ágyúkkal e-
gyütt elfoglalták a' győzedelmesek.

Septemb. 6-ikán hasznos állásokban marad-
tak az Oroszok, mellyet szemessen meg vizsgál-
tatván *Napoleon* Császár, a' közönséges megtá-
madásra minden intézeteket megtétetett. A' kö-
vetkező napon, reggeli öt órakor a' megtá-
madásra parantsolatot adott, délután három órakor
vége volt a' verekedésnek, mellyben egészen
össze törtetett az ellenség, elfutott, a' Császár
űzőbe vétette.

Azon történetekről, mellyek ezen vereke-
dést megelőzték, következő tudósításokat ol

vasunk: „Még *Dorogobusz* előtt erős helyre állott az Orosz ármádia, 's úgy mutatta, mintha verekedésbe fogná magát botsátáni; de a' *Francia* nagy Ármádia közelgetésekor magát hátrább vonta. A' Császár fő hadi szállása Aug. 26-ikán a' nevezett városba tétetett által. A' következő napon *Szlawkowoba* ment előre; az előmenő sereg *Wiazmába*. A' *Fr.* nagy ármádiának bal szárnya, az *Olasz Országi Vice Király* vezérlése alatt a' *Moskauba* vivő *Smolenski* fő út mellett oldalaslag marsirozott, az Ármádia dereka, melly a' *Nápolyi Király*, az *Eckmühli*, 's *Elchingeni* hertzegeknek corpusokból, és a' Császári testőrző seregekből állott, a' fő úton, az ármádia jobb szárnya a' *Poniatowsky* hertzeg vezérlése alatt az *Oszma* folyóvíznek bal partján. Az ármádiának ezen jobb szárnya, a' *Rybki* nevű helység mellett keményen megverekedett az ellenségnek hátul menő seregével, melly verekedésben felette sokat vesztettek az Oroszok.

Aug. 28 ik napján *Semlero* mellett vólt a' *Fr.* Császár fő hadi szállása. Az Ármádiának bal szárnya azonközben *Kanuskinon*, *Suamenskoen*, *Kosztrestowon*, és *Rowoen* által előre marsirozott, a' jobb szárnya *Woloszokon*, *Lumkin*, *Petrowszkoen*, és *Slukinon* által marsirozott. — A' következő napon a' nap fel támadásakor *Generál Gróf Caulincourt* (olv. *Colenkur*) *Wiazmába* érkezett, a' hol az ellenség a' hídakat elrontotta, és magát a' várost több helyeken meggyújtotta. Ezen város előtt egy óráni messziségre, egy kastélyban vólt a' Császár fő hadi

szállása, mely Aug. 30-dik napján magába a városba tétetett által. — Az oda való lakosok jelentések szerint Generál Gróf Kutusowra bízott az Orosz ármádiának fő vezérlése.

Aug. 31-ikén a Császár fő hadi szállása *Walisewoda* tétetett által; September első napján este *Gzatskhe*. — A Nápolyi Király 10 Werstre volt előre (Werst egy Orosz mértföld, és mintegy egy hatod része egy német mértföldnek). Az Olasz Országi Vice-Király balra hét werstre, hertzeg *Poniatowszky* jobbra hét werstre. A fő ármádiának ki nyugtatására egy pár nap rendeltetett, hogy újabb erővel készíthesse magát a verekedésre, melyet allig kerülhetett el az ellenség, és a melyre az Oroszok a *Moszaiski* bésántzolt helyet választani láttattak. — Minden tudósítások azt tartják, hogy felette sok ember gyűlt össze Moskauba, a régi Orosz Birodalom végső határaitól, minden, a ki elfulhatott; ebbe a régi rezidentziába vont a magát, s minden féltő kintsét oda vitte; azt írják, hogy az oda gyűlt sokaságnak másfél milliomra megyen a száma.

Lengyel Ország.

A Litvániai interimális avagy ideig óráig tartó kormányszéknek Julius utolsó napján költ rendeléséhez képest, minden kerületekben, Augustus 15-ik napjára határozott az a gyűlés, mellyben követek választatnak az Országos Gyűlésre, a városoknak is jus adatott arra, hogy választottakat küldhessenek oda. Továbbá azt végzette azon kormányozó Commissió, hogy a Fels. Frantzia Császár rendeléséhez képest, egy két

batallionból álló nemzeti gárdista sereg állítódjék fel Wilnában a' közönséges és magános vagyonoknak bátorságban leendő megtartásokra. Ez a' nemzeti gárdistaság minden oda való birtokosokból, kereskedőkből, minden mesteremberekből, sőt ha a' szükség kívánná, minden mesterlegényekből és szolgákból állítódjék fel. Minden ezen rendbéli emberek kötelesek lesznek, a' 20 esztendőstől fogva az 50 esztendősig személyesen szolgálni, valahányszor arra hívattatni fognak. Ezen nemzeti gárdistákból álló seregnek organizatiójára, 's jó rendben való tartására fő és all tisztek fognak választatni és zsóldbá vétetni, a' kik mindenkor szolgálatban lenni tartoznak; ezeknek fizettetésekre, 38374 Lengyel forintot rendelt a' kormányozó Commissio esztendőnként (Egy Lengyel forint öt garashól áll).

BCU Svétzia Ország. sity Library Cluj

Az Ország Gyűlésének Orebróba lett végződése után, mind a' Fels. Svéczia Király és Királyné, mind a' Korona és Sudermanlandiai herczegek Augustus 26-ik napján Stockholmban szerentséssen haza mentek. Hanem a' korona Hertzeg *Károly János* (vólt Fr. Marsal *Bernadotte*) a' következő napon Finlandiának fő és nevezetes városába *Aboba* ment kedvező széllel, 's még azon napon, délután harmadfél órakor szerentséssen oda érkezett, és egy Orosz salupén azon városba bé is vitetett (Ez a' város a' Svédusok és Oroszok közt való háború után, az Oroszok birtokába esett.) Az Abói tengeri fő vezér *Eő Királyi Hertzsegségének* eleibe ment, *Foch* és *Demidoff* Orosz Generálisok az Orosz

Császár nevében Eő Kir. Hertzegségét megtisztelték. — Abóba való érkezésekor a' fő Gubernátor Báró *Steinheil*, az oda való katona őrizet, a' Papság, és a' Magistratus illendő tisztelettel fogadták Eő Királyi Hertzegségét. — A' Sándor Császár Generál Adjutánsa Generál Lajtnant *Kutusow* Gróf *Czernicsew* Obersterrel eleibe mentek. Allig ment bé Eő Kir. Hertzegsége a' számára rendelt palotába, a' midőn a' Fels. Orosz Császár reménytelen meglátogatta, 's hosszas vele való titkos beszélgetése után az Orosz Cancellariusát Gróf *Romanzowot*, Fő Marsal Gr. *Tolsztojt*, hadi ministert *Arahtschejewet*, és B. *Armfeld* Generált Eő Királyi Hertzegségének bemutatá; hasonlót mivel a' Svéciai Korona hertzeg a' vele vált tisztekek. — Az Orosz Császárnak tőle való elmenetele után Eő Kir. Hertzegsége viszonozta a' látogatást. Orosz Generális *Suchtelen*, a' Császár nevében, a' Sz. *András*, a' Sz. *Nawszky Sándor*, és a' Sz. *Anna* vitéz Rendjeinek tizmereiket Eő Királyi Hertzegségének által adta, maga a' Fels. Orosz Császár pedig a' *Seraphius* vitézi Rendnek tizmerét viselte a' mellyén. Minden intézetek úgy vóltak tétetve, hogy a' Svéciai korona Hertzegnek Abóban való mulatása kedves és kellemetes legyen. — Augustus 27-ikén, este, az egész város ki vólt világosítva. Eő Királyi Hertzegsége Aug. 30-ik vagy 31-ik napján Abóból Stockholmba igyekezett visszamenni. — Ezt a' különös történetet sok féle képen magyarázzák a' Politikusok. Tudva vagyón az olvasó Publicum előtt, hogy a' Stockholmi Kir. Udvar a' jelenvaló kritikuss időben neutrális

maradt, és minden nemzetbéli kereskedő hajónak szabad bemenetelt engedett a' maga kikötőhelyeibe. Hogy ezen alkotmánytól eltávozzon, gondolni nem lehet.

Spanyol és Portugallia Országok.

A' *Journal de l' Empire* nevű Párisi újság levél, a' Londoni 6-ik Septemberti tudósítások után következőképen szól a' Spanyol Országi dolgokról: „A' megverettetés, mellyet az Albuferai Hertzeg Marsal *Süchet O. Donnel* insurgens Generálnak okozott, nagy félelembe ejtette Kadiksz városát, a' Corteseknek gyűlésében igen kemény tivakodásra szolgáltatott alkalmatosságot, féltékenységgel és haza árúlással vádolták a' nevezett Generált, melly miatt az ő bátyja, a' Kormány-széknek tagja hivataljáról le mondott, hogy senki se gondolja, hogy ő az ő testvérének islekedetét az ítélőszék alól feiszabadítani akarja. — Az *O. Donnell* Generál megverettetése a' Gen. *Maitland* mozdulásait megerősítette. Azt hiték Kadikszban, hogy az egyesült seregek *Alicante* városát bészárták légyen, és hogy előbbre nem mehetnek.

Nagy Britannia.

A' Regens Hertzeg tulajdon kezével írt Lord Wellingtonnak, a' Portugalliai ármádia fő vezérének egy levelet, mellyben nékie azt ígérte, hogy a' Parlamentum első ülésében nékie valamely szép jószágot fog szerezni, azon nagy és sok érdemeinek néminémüképen leendő megjutalmaztatására, mellyeket magának szerzett vala.

Longboroughban a' folyó September 3-dik napján a' Nottinghami, Derbyi, és Leicesteri

Grófságokban az egyházi társaságbéli deputátusok öszve gyűlvén azt végzették, hogy a' békeségnek eszközlése végett instántziát adjanak bé az uralkodó hertzegnek. — A' város fő polgár mestere *Cartwright* azt kívánta ezektől a' deputátusoktól, hogy béadaendő instántziájokban a' Parlamentum réformációját is sürgessék, melly feltételnek igasságos voltát jóllehet megismerték ennek a' Gyűlésnek tagjai; mindazáltal ebbe a' tárgyba magokat avatni nem akarták, ne hogy a' háborút kívánóknak alkalmatosság szolgáltatás az által a' békességet tárgyazó kívánás bé tellyesítésének megakadályoztatására.

*A' Keszthelyi Georgiconban felállított
Pristaldusi Stipendiumról való
Harmadszori Hirdetmény.*

Keszthelyen, Nemes Zala Vármegyében fekvő Mezővárosban, Méltós. Tólnai Gróf *Festetics György* Úr által, Georgikon nevezet alatt felállított Gazdaságbéli Institutum részéről jelentetik, hogy ugyan ezzel öszve kaptstolt Pristaldéumban vagy is azon Intézetben, mellyben az ollyas ifjak oktattatnak, a' kik a' törvénybéli tudományt meg tanulni, és abban magokat gyakorolni kívánnyák, 's a' környűlállásokhoz képest Prokátorokká és Fiskálisokká akarnak lenni, azok számára, kik már a' törvényt elvégzették, vagy is absolutus Juristák, 's így osztán Prokátorokká szándékoznak lenni, egy Stipendium fog adatni. Egy második stipendium pedig az ollyanok szá-

mára vagyon meghatározva, a' kik ugyan egyenesen Prokátorokká lenni nem akarnak, hanem a' Magyar törvényt csak azon végből kívánnyák megtanálni, hogy annak vagy a' Gazdaság vezetésénél, vagy Cancellariákban, avagy más hasznát vehessék.

A' tanulásbéli cursus az absolutus Juristákra nézve két esztendőre vagyon akképen meghatározva, hogy azok az első esztendőben azon instructiókat tanulják, mellyek a' Jóságok törvényes és Gazdaságbéli igazgatása módját tárgyazzák; második esztendőben pedig a' törvénybéli tudományt theoretice repetálják, és egyszersmind abban magokat, vagy a' Fiskálisok mellett, vagy pedig a' Nemes Vármegyéknél gyakorolják, kik is ezen két esztendőbéli cursusnak végezetével, az Uraság költségén Pestre küldetnek, hogy ott a' Curiánál, vagy is a' legfelsőbb törvényszéknél egynéhány terminusok alatt praktizálhassanak, 's úgy Prokátorokká is lehessenek, melly után alkalmas voltokhoz, és magok alkalmaztatásokhoz képest hivatalban fognak tétetni, és léptsőnként előmozdítatni.

Azokra nézve pedig, a' kik egyenesen Prokátorokká felesküdni nem kívánnak, és a' Törvényt meg nem tanúlták, a' tanulásbéli cursus három esztendőkre állapíttatik meg akképen, hogy ezek azon idő alatt mind a' törvényt az ehez tartozó segéd tudományokkal együtt theoretice meg tanulják, mind pedig a' meghatározott instructiókban is jártasokká legyenek, 's

egyszersmind a' helybéli Directionak Cancelláriájában is munkálkodjanak, 's azután illendő hivatalba helyheztenek, vagy ha megbizonyított alkalmas vóltok után talán Prokátorságra lenne kedvek, erre is segítettnek.

Az első rendűeknek stipendiuma, első esztendőben 300, másodikban 370; a' második rendbéli Stipendiatikusoknak stipendiuma pedig első esztendőben 270 forintra, másodikban 300, harmadikban 350 vagyon kiszabva váltó levelekben. Szükséges, hogy az első rendbéli stipendiumot eloyerni kívánók absolutus Juristák legyenek, a' második rendbéliek pedig; hogy a' Philosophiát elvégezték, és mind erről, mind pedig magok jóviseletekről hiteles bizonyosság levelet mutassanak, 's e' mellett deákúl, magyarul, és németül mind írni, mind pedig beszélni tudjanak, és egészséges testállással bírjanak.

A' kik tehát ezen stipendiumokat eloyerni kívánják, minthogy ez a' Pristaldusi cursus első Novemberben kezdődik, e' folyó esztendő October 15 ikéig az itteni Gazdaságbéli Fő Kormányzóknél akár személyessen, akár írás által jelentsek magokat. — *Költ Keszthelyen, Augustus 10-ikén, 1812-ik esztendőben.*

Jegyzés.

A' közelebb múlt kedden költ Magy. Kurírnak 376-ik lapján, felülről számlálván, a' 21-ik sorban 6000 helyett 600-at kell érteni.

D. D. S.